

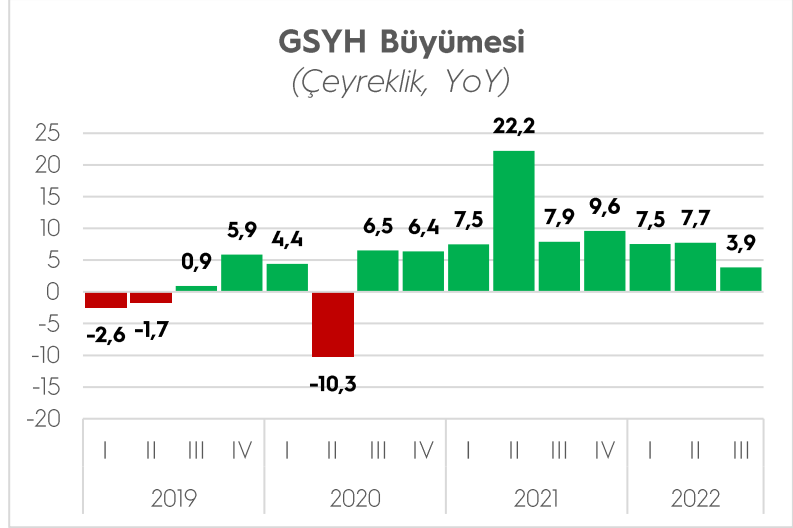
ÜÇÜNCÜ ÇEYREK GSYH BÜYÜMESİ

TÜİK tarafından yayımlanan verilere göre Türkiye ekonomisi 2022 yılının üçüncü çeyreğinde yüzde 3,9 büyüdü. Böylece Türkiye ekonomisi 9 çeyrek üst üste büyüme kaydetti. Büyümeye en büyük katkı 12,0 puan ile hanehalkı tüketiminden geldi. İhracatın büyümeye katkısı 2,9 puan (%75,2) olurken, net ihracatın büyümeye katkısı 0,7 puan (%17,1) oldu.

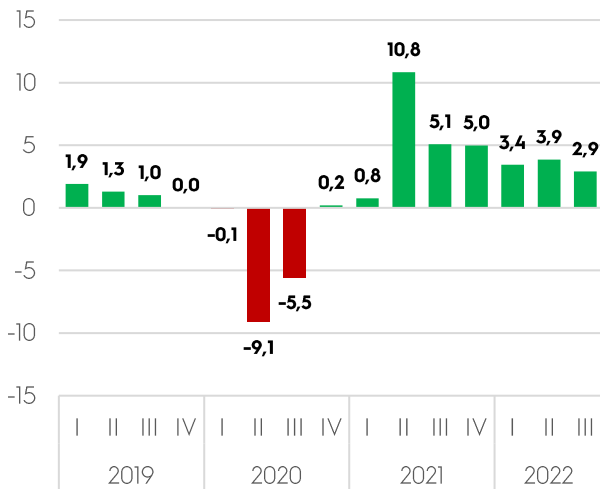
2022 yılının üçüncü çeyreğinde GSYH'yi oluşturan faaliyetlerde

değişimler şu şekilde gerçekleşti: finans ve sigorta faaliyetleri %21,6, bilgi ve iletişim faaliyetleri %13,9, mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri %12,6, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri %7,6, hizmet faaliyetleri %6,9, diğer hizmet faaliyetleri %4,9, gayrimenkul faaliyetleri %4,1, tarım, ormancılık ve balıkçılık %1,1 ve sanayi %0,3 arttı. İnşaat sektörü ise %14,1 azaldı.

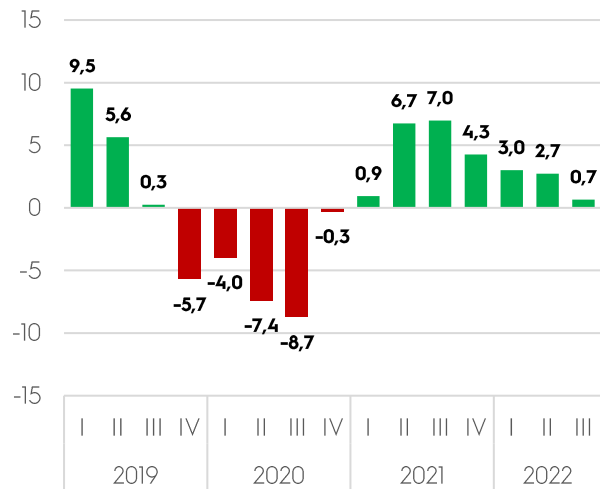
GSYH bileşenlerindeki değişimler ise şu şekilde gerçekleşti: Yerleşik hane halklarının tüketimi %19,9, devletin nihai tüketim harcamaları %8,5, mal ve hizmet ihracatı %12,6 büyürken, gayrisafi sabit sermaye oluşumu %1,3 küçüldü.

İhracatın Büyümeye Katkısı
(Çeyreklik, YoY)

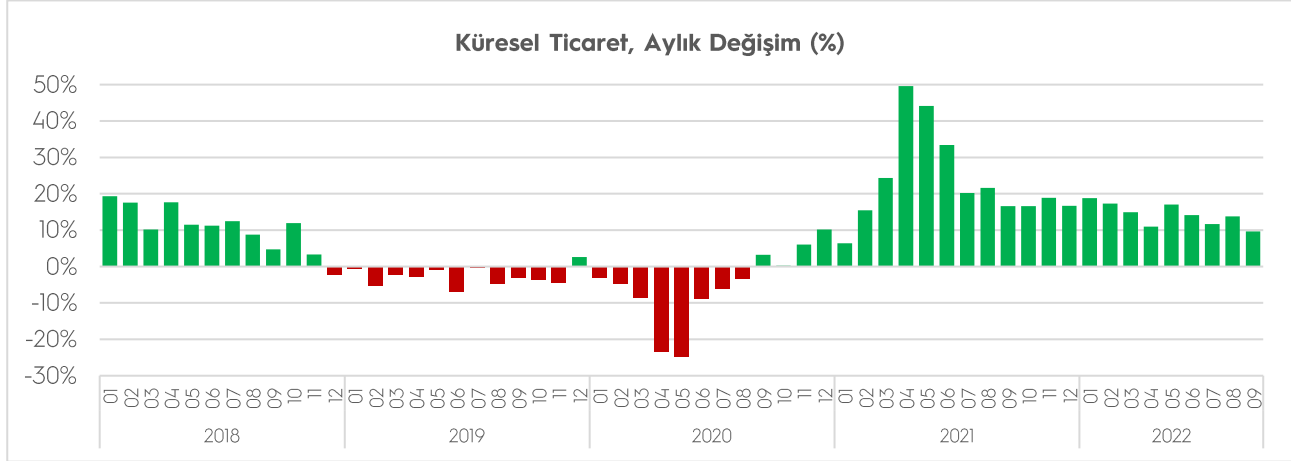

Net İhracatın Büyümeye Katkısı
(Çeyreklik, YoY)

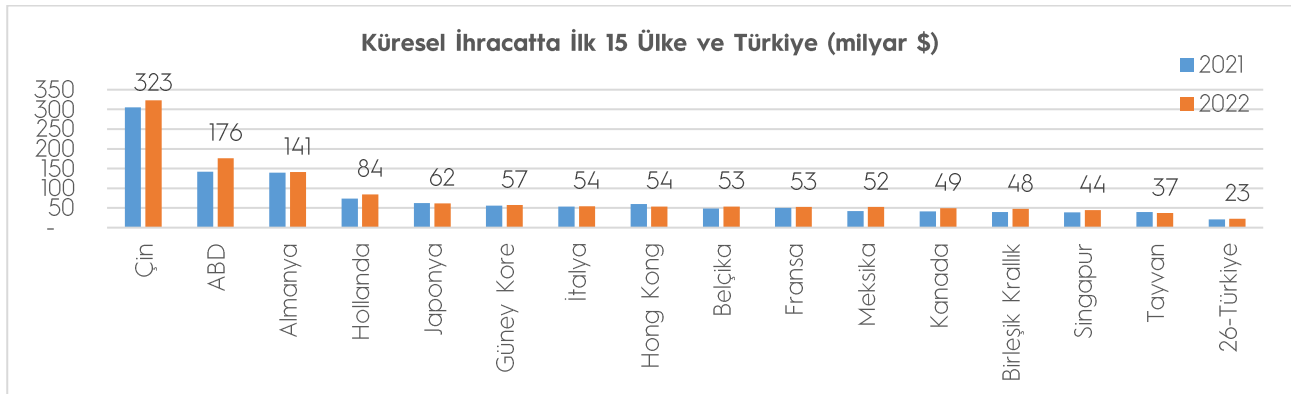
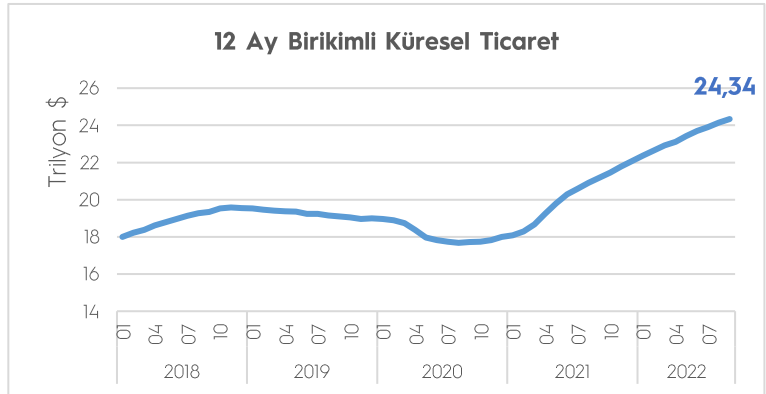
KÜRESEL TİCARET

Dünya Ticaret Örgütü (WTO), küresel ticaretin yaklaşık yüzde 90'ını gerçekleştiren 68 ülkeye ilişkin aylık dış ticaret verilerini açıkladı. Verilerden hareketle hesaplanan tahmini küresel ticaret hacmi, 2022 yılı Eylül ayında geçtiğimiz yılın aynı ayına göre yüzde 9,7 artışla 2,09 trilyon dolar olarak gerçekleşti. Yıllıklandırılmış küresel ticaret 24,34 trilyon dolara ulaştı.

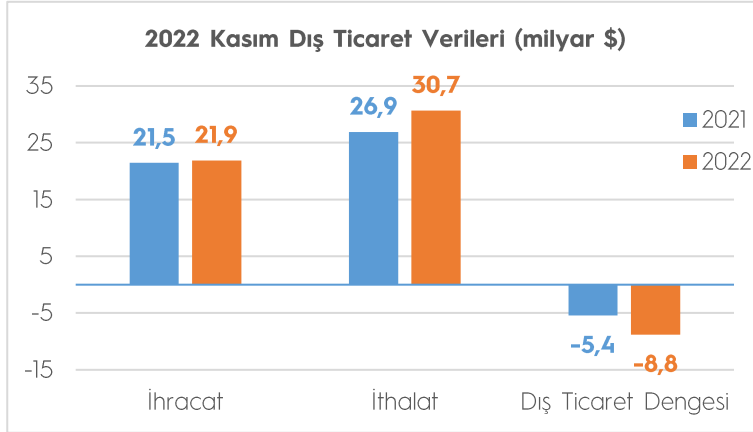
Eylül ayında, verisi açıklanan ülkelerin 56'sı ihracatını artırdı. Oransal olarak en dikkat çeken artışları Norveç (%41,4) ve Avustralya (%26,4) gerçekleştirdi.

2022 yılı Eylül ayında en fazla ihracat gerçekleştiren ülkelerden Çin'in ihracatı geçen senenin aynı ayına göre yüzde 5,7, ABD'nin ihracatı yüzde 23,9, Almanya'nın ihracatı yüzde 0,9, Hollanda'nın ihracatı yüzde 14,7 artarken Japonya'nın ihracatı yüzde -0,9 geriledi. Eylül ayında Türkiye'nin ihracatı yüzde 9,1 artışla 22,59 milyar dolar olarak gerçekleşmişti.

(Kaynak: WTO)

DIŞ TİCARET VERİLERİ

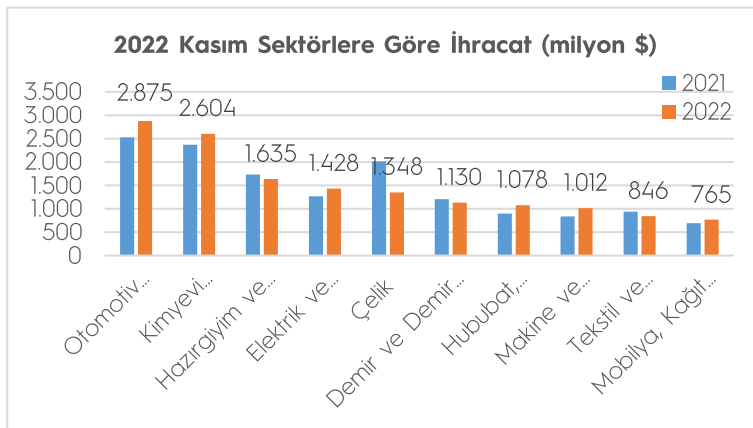
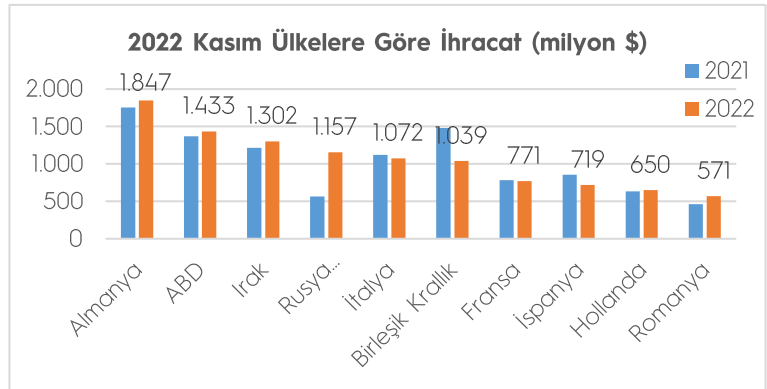

2022 yılı Kasım ayında ihracat geçtiğimiz yılın aynı ayına göre yüzde 1,9 artışla 21,9 milyar dolar, ithalat ise yüzde 14,0 artışla 30,7 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Dış ticaret açığı 8,8 milyar dolar olarak gerçekleşti. İhracatın ithalatı karşılama oranı bir önceki yıl Kasım ayında yüzde 79,8 iken bu yıl yüzde 71,3 oldu.

Kasım ayında 217 ülke ve bölgeye ihracat gerçekleştirildi, 125 ülke ve bölgeye ihracat arttı. Kasım ayında en fazla ihracat gerçekleştirilen ülke 1,85 milyar dolar ile Almanya olurken, Almanya'yı 1,43 milyar dolarla ABD ve 1,30 milyar dolarla Irak izledi. İlk 10 ülkenin ihracattaki payı yüzde 48,3 olarak gerçekleşti.

Ülke grubu bazında bakıldığında ise, Avrupa Birliği'ne (AB-27) ihracat yüzde 0,9 düşüşle 8,46 milyar dolar olurken, AB-27'nin toplam ihracattaki payı yüzde 38,7 oldu. Avrupa kıtasının tamamına 12,06 milyar dolar ihracat gerçekleştirildi. Yakın ve Orta Doğu'ya ihracat yüzde 6,3 artışla 4,19 milyar dolar, Afrika kıtasına ihracat yüzde 10,4 düşüşle 1,77 milyar dolar, Orta Asya ve Uzak Doğu'ya ihracat yüzde 11,4 artışla 1,72 milyar dolar, Kuzey Amerika'ya ihracat ise yüzde 3,8 artışla 1,56 milyar dolar oldu.

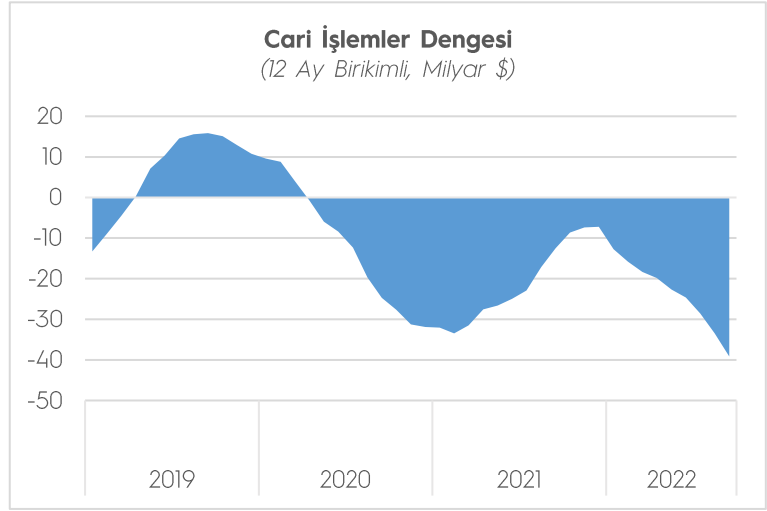
Kasım ayında en fazla ihracatı Otomotiv Endüstrisi sektörü gerçekleştirdi. Sektörün ihracatı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 13,7 artışla 2,88 milyar dolar oldu. Kimyevi Maddeler ve Mamulleri sektörü 2,60 milyar dolar ihracatla ikinci, Hazırlanmış ve Konfeksiyon sektörü ise 1,64 milyar dolarla üçüncü en fazla ihracat gerçekleştirilen sektör oldu.

(Kaynak: Ticaret Bakanlığı, TİM)

ÖDEMELER DENGESİ

Eylül ayında cari işlemler açığı, bir önceki yılın aynı ayına göre 247 milyon dolar artarak 2,97 milyar dolar olarak gerçekleşti. Bunun sonucunda on iki aylık cari işlemler açığı 39,16 milyar dolar oldu.

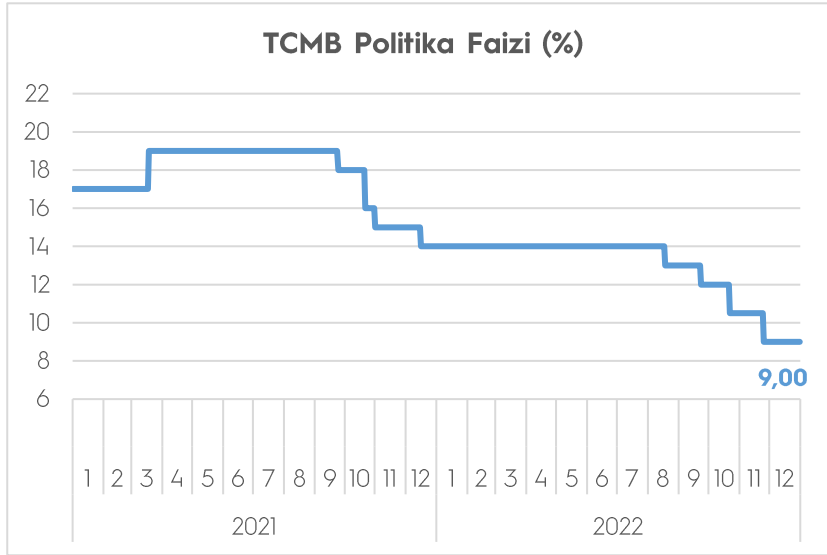
Bu gelişmede, ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının bir önceki yılın aynı ayına göre 6,97 milyar dolar artarak 8,10 milyar dolara yükselmesi etkili oldu. Öte yandan, aynı dönemde hizmetler dengesi kaynaklı girişler 1,32 milyar dolar artarak 6,10 milyar dolara yükselirken, birincil gelir dengesi kaynaklı çıkışlar 12 milyon dolar azalarak 947 milyon dolara geriledi.

Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler 488 milyon dolar olarak gerçekleşti. Resmi rezervlerde bu ay 1,66 milyar dolar net azalış gözlemlendi.

(Kaynak: TCMB)

TCMB PARA POLİTİKASI KURULU TOPLANTISI

TCMB 24 Kasım tarihli Para Politikası Kurulu (PPK), politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını yüzde 9'a indirdi.

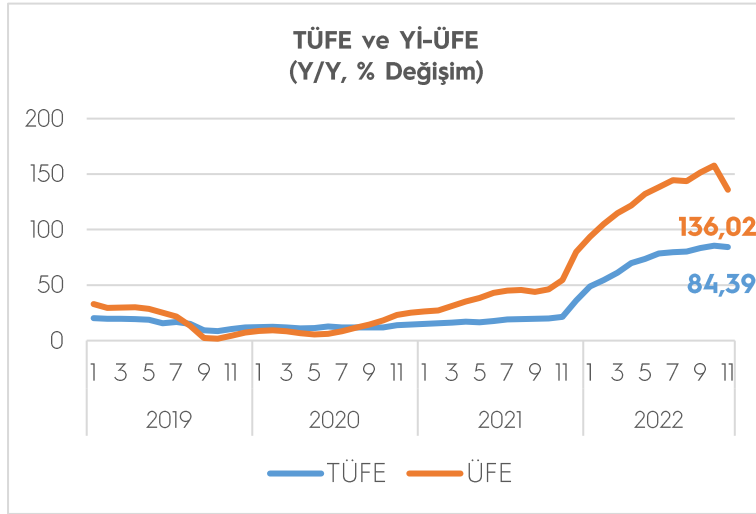
Yapılan açıklamada, jeopolitik risklerin dünya genelinde iktisadi faaliyet üzerindeki zayıflatıcı etkisinin artarak sürdüğü vurgulanırken, önümüzdeki döneme ilişkin küresel büyüme tahminlerinin aşağı yönlü revize edildiğine ve resesyonun

kaçınılmaz bir risk faktörü olduğuna dikkat çekildi. Arz kısıtlarının olumsuz etkilerinin Türkiye'de azaltılmış olmasına rağmen küresel ölçekte fiyat artışının sürdüğü belirtildi.

Açıklamada ayrıca, TCMB'nin, fiyat istikrarı temel amacı doğrultusunda enflasyonda kalıcı düşüğe işaret eden güçlü göstergeler oluşana ve orta vadeli yüzde 5 hedefine ulaşıncaya kadar elindeki tüm araçları liralasma stratejisi çerçevesinde kararlılıkla kullanmaya devam edeceği belirtildi.

(Kaynak: TCMB)

ENFLASYON

TÜFE'de 2022 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre yüzde 2,88, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 62,35, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 84,39 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 70,36 olarak gerçekleşti.

Bir önceki yılın aynı ayına göre en az artış gösteren ana grup yüzde 35,87 ile haberleşme oldu. Buna karşılık, bir önceki yılın aynı ayına göre artışın en yüksek olduğu ana

grup ise yüzde 107,03 ile ulaştırma oldu.

Yİ-ÜFE ise bir önceki aya göre yüzde 0,74, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 98,20, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 136,02 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 128,94 artış gösterdi.

Ana sanayi gruplarının yıllık değişimleri; ara malında yüzde 103,78, dayanıklı tüketim malında yüzde 93,87, dayanıksız tüketim malında yüzde 124,66, enerjide yüzde 337,34 ve sermaye malında yüzde 86,41 artış olarak gerçekleşti.

(Kaynak: TÜİK)

İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ

İşsiz sayısı, 2022 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre 120 bin kişi artarak 3 milyon 482 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,3 puanlık artış ile yüzde 10,1 seviyesinde gerçekleşti. İşsizlik oranı erkeklerde yüzde 8,8 iken kadınlarda yüzde 12,8 olarak tahmin edildi. İstihdam edilenlerin sayısı 2022 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre 54 bin kişi azalarak 30 milyon 867 bin kişi, istihdam oranı ise 0,1 puanlık azalış ile yüzde

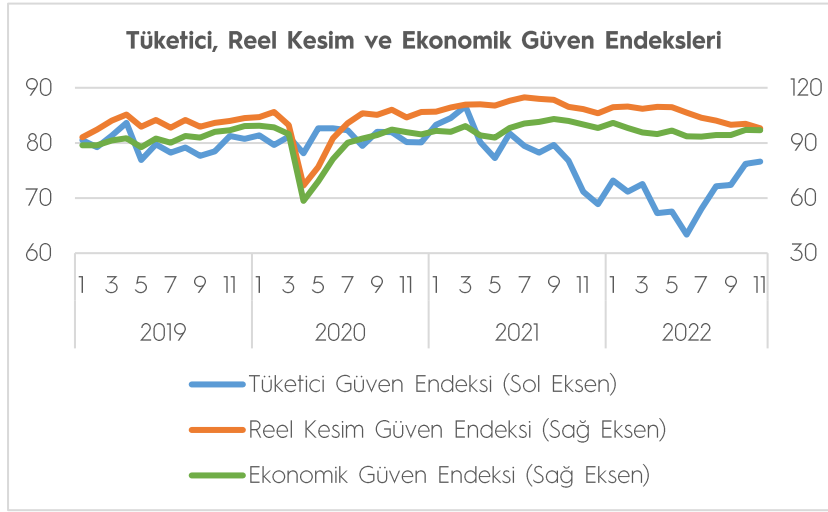
47,6 oldu. Bu oran erkeklerde yüzde 65,0 iken kadınlarda yüzde 30,6 olarak gerçekleşti.

15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki aya göre 1,2 puanlık artış ile yüzde 19,6 oldu. Bu yaş grubunda işsizlik oranı; erkeklerde yüzde 16,5, kadınlarda ise yüzde 25,4 olarak tahmin edildi.

Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan atıl işgücü oranı 2022 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre 0,4 puan artarak yüzde 20,3 oldu.

(Kaynak: TÜİK)

GÜVEN ENDEKSLERİ

2022 yılı Kasım ayında RKGE, bir önceki aya göre 2,4 puan azalarak 97,9 seviyesinde gerçekleşti. Endeksi oluşturan anket sorularına ait yayılma endeksleri incelendiğinde, genel gidişat, mevcut toplam sipariş miktarı, mevcut mamul mal stoku ve gelecek üç aydaki toplam istihdama ilişkin değerlendirmeler endeksi artış yönünde etkilerken, son üç aydaki toplam sipariş miktarı,

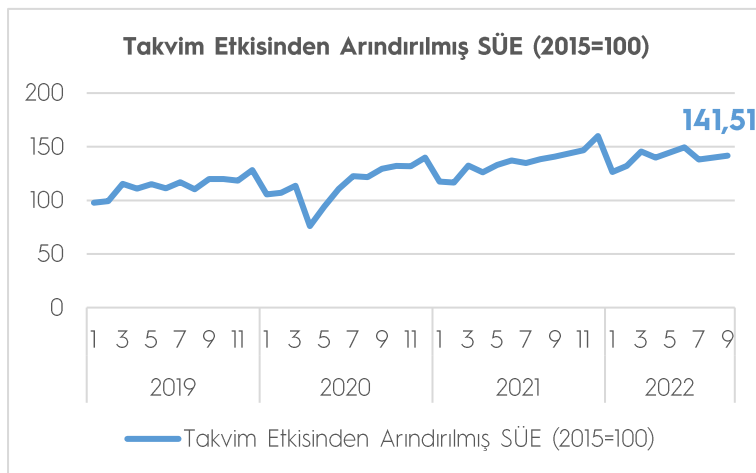
sabit sermaye yatırım harcaması, gelecek üç aydaki üretim hacmi ve gelecek üç aydaki ihracat sipariş miktarına ilişkin değerlendirmeler endeksi azalış yönünde etkiledi.

Ekonomik güven endeksi Kasım ayında 0,2 puan azalarak 96,9 değerini aldı. Ekonomik güven endeksine reel kesim ve hizmet sektörü negatif yönlü etki etti. Tüketici, inşaat sektörü ve perakende ticaret sektörleri ekonomik güvene pozitif katkı yaptı.

Tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, Kasım ayında bir önceki aya göre 0,4 puan artarak 76,6 oldu. Mevcut dönemde hanenin maddi durumu endeksi 0,8 puan artarak 58,3 oldu. Gelecek 12 aylık döneme ilişkin genel ekonomik durum beklentisi endeksi ise 2,6 puan artarak 80,5 oldu.

(Kaynak: TÜİK, TCMB)

SANAYİ ÜRETİMİ

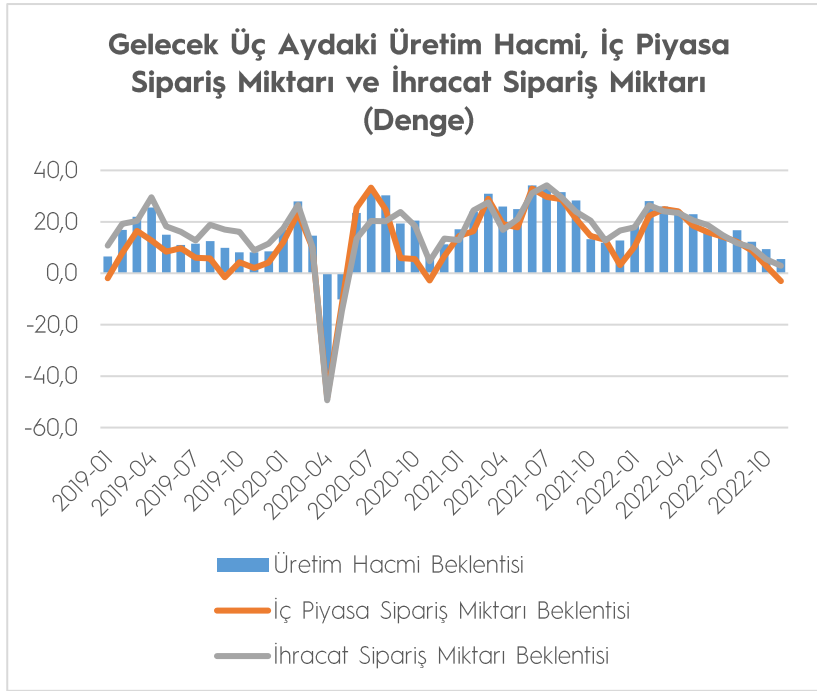

Sanayi Üretim Endeksi, Eylül ayında takvim etkisinden arındırılmış seride bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 0,4 artış göstererek 141,51 oldu. 2022 yılı Eylül ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 16,5 azaldı, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 1,7 arttı ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 2,4 azaldı.

Kasım ayında imalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı (KKO), bir önceki aya göre 1,0 puan azalarak yüzde 75,9 seviyesinde gerçekleşti. Mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı (KKO-MA), bir önceki aya göre 0,7 puan azalarak yüzde 75,9 seviyesinde gerçekleşti.

(Kaynak: TÜİK, TCMB)

ÜRETİM VE SİPARİŞ BEKLENTİLERİ

2022 yılı Kasım ayında İktisadi Yönelim İstatistikleri sonuçlarına göre, gelecek üç aya yönelik değerlendirmelerde, üretim hacmi, ihracat sipariş miktarı ve iç piyasa sipariş miktarında beklentilerin olumsuz seyrettiği görülmektedir.

Ankete katılan firmalardan yüzde 23,7'si gelecek üç aydaki üretim hacminin artacağını, yüzde 58,1'i aynı kalacağını ve yüzde 18,2'si azalacağını beyan etti. Bunun sonucunda gelecek üç ay için üretim hacmi pozitif yanıt verenler ile negatif yanıt verenler ara-

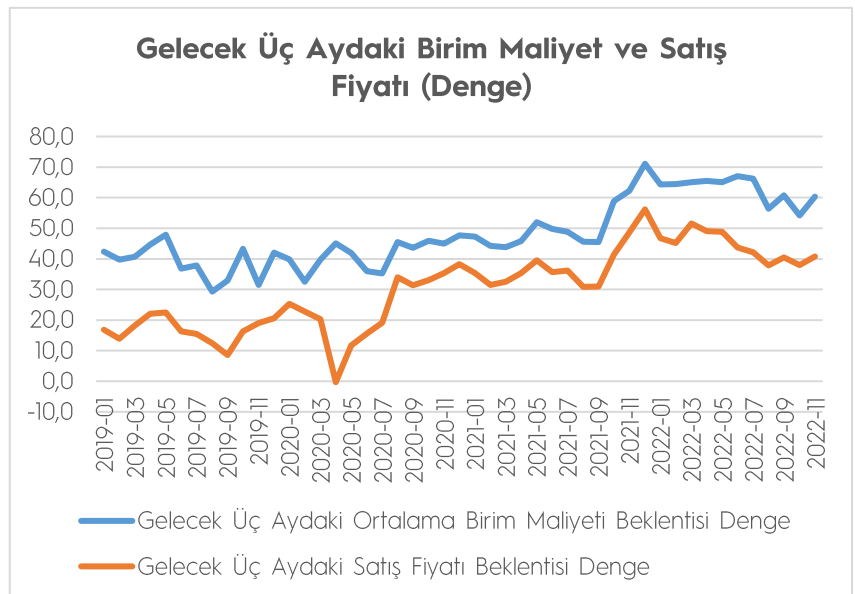
sındaki denge 5,5 puan oldu ve düşüş devam etti. Katılımcılardan yüzde 17,7'si gelecek üç aydaki iç siparişin artacağını, yüzde 61,5'i aynı kalacağını ve yüzde 20,8'i azalacağını beyan etti. Bunun sonucunda gelecek üç ay için iç sipariş beklentisinde denge -3,1 puana düşerek 24 ay sonra ilk defa negatif değer kaydetti. Ayrıca iç siparişi beklentisi, Mayıs 2020'den bu yana en düşük değeri kaydetti.

Ankete katılan firmalardan yüzde 20,8'i gelecek üç aydaki ihracat siparişinin artacağını, yüzde 61,3'ü aynı kalacağını ve yüzde 17,9'u azalacağını beyan etti. Bunun sonucunda gelecek üç ay için ihracat beklentisinde denge 2,9 puan oldu. İhracat beklentisinde düşüş devam ederken Mayıs 2020'den bu yana en düşük puan kaydedildi. (Kaynak: TCMB)

BİRİM MALİYETİ VE SATIŞ FİYATI BEKLENTİLERİ

Ortalama birim maliyetlerde, son üç ayda artış olduğunu bildirenler ve gelecek üç ayda artış olacağını bekleyenler lehine olan seyrin tekrar arttığı görüldü. Gelecek üç aydaki satış fiyatına ilişkin artış yönlü beklentilerin de benzer şekilde arttığı gözlemlendi. Gelecek üç aydaki ortalama birim maliyetin artacağını bekleyenler ile azalacağını bekleyenler arasındaki denge 6,2 puan artarak 54,2 puan oldu. Satış fiyat beklentisindeki denge ise 2,8 puan artarak 38,0 puan oldu.

(Kaynak: TCMB)

TİM ÜLKE BİLGİ NOTLARI

Azerbaycan Ülke Bilgi Notu
Endonezya Ülke Bilgi Notu
Güney Kore Ülke Bilgi Notu
Rusya Ülke Bilgi Notu
Venezuela Ülke Bilgi Notu

tim.org.tr/tr/raporlar

VERİ TAKVİMİ

Veri	Tarih
İşgücü İstatistikleri	12.12.2022
Ödemeler Dengesi	12.12.2022
Sanayi Üretim Endeksi	13.12.2022
Tüketici Güven Endeksi	20.12.2022
TCMB Para Politikası Kurulu Toplantısı	22.12.2022
Reel Kesim Güven Endeksi	26.12.2022
İktisadi Yönelim İstatistikleri	26.12.2022
Kapasite Kullanım Oranı	26.12.2022
Ekonomik Güven Endeksi	29.12.2022
Dış Ticaret Verileri	02.01.2023
Tüketici Fiyat Endeksi	03.01.2023
Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi	03.01.2023
Küresel Ticaret	05.01.2023